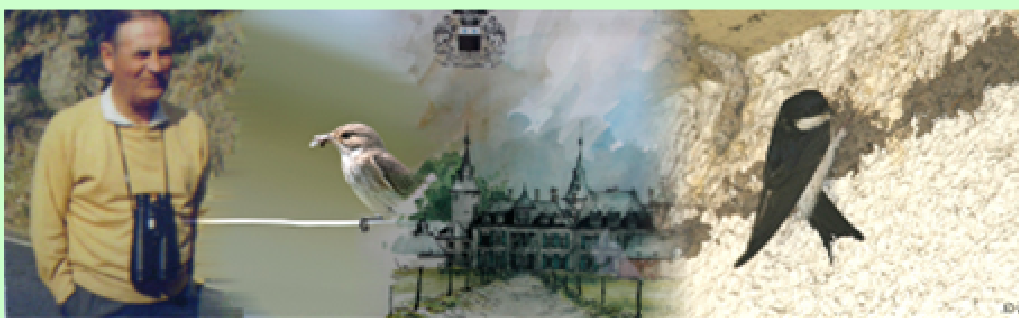

In memoriam Paul Herroelen (1926-2007)

Op 17 juli jongstleden overleed Paul Herroelen in Sint-Pieters-Leeuw – na een lange en slepende ziekte, in de leeftijd van 81 jaar. Paul was op 5 april 1926 geboren te Boutersem-Kerkom.

Gedurende vele decennia was Paul de begeesteraar en mentor van enkele generaties ornithologen. Zelfs botanisten die plots een zingende Tuinfluiter vlekkeloos op naam brachten, bleken bij navraag hun kennis van Paul te hebben.

Door zijn alomtegenwoordigheid, samen met zijn verbluffende kennis, legde hij de basis van de *know how* van tientallen ouderen en jongeren, die vandaag nog het geluk hebben naar vogels te kunnen kijken.

Ook al begon Paul van kindsbeen af met de studie der **vlinders**, al gauw specialiseerde hij zich in de vogelkennis. Intussen liep hij College te Leuven.

Hij was als jonge man al een drijvende kracht achter *De Wielewaal*, de in 1933 gestichte ornithologische vereniging. Reeds in de jaren '40 van de vorige eeuw schreef hij in diverse vogeltijdschriften als *De Wielewaal* en *Le Gerfaut* beklijvende bijdragen. Hij ontpopte zich ook als ringer en noteerde minutieus het gewicht, de lengte en alle mogelijke details van elke vogel in de hand.

Na drie jaar in de administratie in Brussel te hebben gewerkt, vertrok hij naar Congo, waar hij tien jaar werkzaam was. Hij bouwde er een imponerende kennis uit over de Afrikaanse vogels. Vervolgens werkte hij 25 jaar bij de SABENA-vrachtafdeling.

Vanaf zijn terugkeer uit Congo in 1960 kwam hij als vrijwilliger in dienst bij het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels en deed hij aan wetenschappelijk werk in het Congo-museum te Tervuren. Hij heeft altijd veel belang gehecht aan documentatie over vogels en was bijzonder ijverig in het klasseren van gegevens die hij gedurende vele jaren nuttig gebruikte toen hij **secretaris** was van het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité (BAHC).

Sedert 1960 legde Paul zich ook toe op een kaartensysteem, waarmee hij alle beschikbare gegevens over de vogels van Brabant en zelfs België bijeenbracht. Om ringers, veldwaarnemers en literatuur samen te brengen, stichtte hij nog datzelfde jaar het gestencilde tijdschrift *Ornis Brabant*. Dit leidde later tot een boek, *Inventaris van de vogels van Brabant* (1975), dat hij schreef samen met zijn veel te jong gestorven vriend Rogier De Fraine. Kort daarop verscheen hierop een *Eerste aanvulling* (1978), met een redactieploeg die was uitgebreid met jongeren als Eric Callebaut en Jan De Boe.

In 1982 veranderde *Ornis Brabant* in *Ornis Flandriae*, waarmee hij in 1988 stopte, nadat de literaire stabiliteit in Vlaanderen verzekerd was geworden met de komst van het tijdschrift *Oriolus* (1986) en de publicatie van het naslagwerk *Vogels in Vlaanderen – voorkomen en verspreiding* (1989).

Dit alles wekt misschien het verkeerderlijk beeld van een salonprofessor, wat Paul nu juist allerminst was. Hij was misschien nog meest een sociaal bewogen mens, die zich geestdriftig inzette voor vele plaatselijke vogelverenigingen, niet in het minst voor de Brusselse afdeling van De Wielewaal, waarvan hij lange tijd voorzitter was. Als je hem optrommelde voor een moeilijk vogelvraagstuk, stond hij een paar uur later al aan huis. Paul ijverde zoals hij was: “Als het maar vooruitgaat...!”

Literatuur zou evenwel Pauls hoofddomein blijven. Als men een lijst moest maken van alle artikels die uit zijn pen vloeiden, en alles wat hij vóór publicatie nalas, zou de dikte van één licentiaatsthesis er niet mee kunnen concurreren. Hij was zonder

twijfel de meest produktieve vogelschrijver van België, zelf geïnspireerd door roergangers als Grootaers en Becquaert.

Paul was een erg belezen en kritisch man, aan wiens aandacht geen enkel boek of internationaal vogelblad ontsnapte. Zelfs in een rapport van het BAHC, wat toch kurkdroge en doorslaggevende verslagen zijn, moest de rapporteur van dienst fijntjes opmerken: “Wat leest deze man niét?”.

Na 1990 bleef Paul op alle vogelfronten actief, met een indrukwekkend vermogen tot organisatie. Vooral Brabant (later Vlaams-Brabant en Brussel) bleven hem boeien. Hij engageerde zich voor de Dijlevallei, de streek van Tienen, de Demervallei, het Brussels Gewest, de streek van Halle en Noordwest-Brabant. Maar niet enkel dat. Korte tijd werd hij ook redactiesecretaris van hét Vlaamse vogeltijdschrift *Oriolus*. Tussendoor leverde hij een magnifiek naslagwerk af met *Naamlijst van de vogels van België* (1995), waarvan twee actualisaties van zijn hand verschenen. Intussen was ook een kortstondig tijdschrift *Vogels in Vlaams-Brabant* (1993) verschenen, waar hij met jonge vogelkenners samenwerkte.

Na de fusie van *De Wielewaal* met *Natuurreserveaten* (2002) stichtte hij binnen de Brusselse vogelwerkgroep nog het tijdschrift *Passer*.

Toen hij in 2003 van Boutersem naar Anderlecht verhuisde, schonk Paul zijn documentatie over de Europese vogels aan Vogelbescherming Vlaanderen. Het grootste deel van de documentatie over Congolese vogels werd afgestaan aan het Congo-museum te Tervuren.

Een **stamvader** is van ons heengegaan. Want vele huidige vogelkenners danken wat zij weten aan Paul.

Namens onze vogelwerkgroep danken wij van harte Monica, José en Jean-Pierre, die hem een paar weken vóór zijn dood nog gingen bezoeken.

Ons aller deelneming gaat uit naar de familie van Paul, naar zijn vrienden, en niet in het minst naar Lut Mertens die hem zolang heeft bijgestaan.

De begrafenisplechtigheid vond plaats in de kerk van Sint-Pieters-Leeuw op dinsdag 24 juli.

Vaarwel, Paul.

